Druk 217

Załącznik
do Uchwały Nr BRM……2026
Rady Miejskiej w Ornecie
z dnia ……. 2026 r.

UZASADNIENIE

W dniu 26 października 2026 r. wpłynęła petycja dotycząca wprowadzenia od 2027 r. bezpłatnych przejazdów gminną komunikacją zbiorową dla osób posiadających tytuł „Zasłużony Honorowy Dawca Krwi I stopnia" oraz odznakę „Honorowy Dawca Krwi - Zasłużony dla Zdrowia Narodu". W petycji wskazano, że skorzystanie z uprawnienia następowałoby po okazaniu dokumentu potwierdzającego jego posiadanie oraz dokumentu tożsamości.

Wnoszący petycję uzasadnił postulat społecznym znaczeniem honorowego krwiodawstwa, wskazał przykłady ulg funkcjonujących w innych gminach oraz powołał się na informację o planowanym wprowadzeniu od 1 stycznia 2027 r. analogicznego uprawnienia w wojewódzkich przewozach autobusowych. W petycji przedstawiono również argument, że ograniczenie kręgu uprawnionych do osób posiadających wskazane tytuły pozwoli ograniczyć skutki finansowe dla organizatora przewozów.

Rada Miejska rozpatrzyła petycję jako organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 18b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 9 ust. 2 ustawy o petycjach. Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o petycjach wnoszący powinien zostać zawiadomiony o sposobie jej załatwienia wraz z uzasadnieniem.

Rada dostrzega społeczny wymiar honorowego krwiodawstwa oraz znaczenie działań zachęcających do regularnego oddawania krwi. Petycja wskazuje na konkretną, ograniczoną grupę potencjalnych beneficjentów, a proponowane kryteria odwołują się do dokumentów potwierdzających uzyskanie określonego tytułu lub odznaki. Z tych względów postulat zasługuje na rozważenie w kontekście organizacji lokalnego transportu zbiorowego.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, że wymienione w petycji uprawnienia krwiodawców nie oznaczają automatycznie prawa do bezpłatnych przejazdów w gminnej komunikacji. Ewentualne uprawnienie wymagałoby odrębnego ustanowienia i określenia jego warunków. Ustawa o publicznym transporcie zbiorowym przewiduje, że operator może ustanawiać uprawnienia do ulgowych przejazdów w przewozach o charakterze użyteczności publicznej w uzgodnieniu z organizatorem. Ustawa przyznaje również radzie gminy kompetencję do ustalania cen za usługi przewozowe w gminnych przewozach pasażerskich. Ostateczne rozwiązanie wymaga zatem ustalenia właściwego trybu oraz uzgodnienia sposobu jego realizacji z operatorem.

Obecne zasady odpłatności za usługi gminnej komunikacji zbiorowej w Ornecie określa uchwała nr BRM.0007.67.2024 Rady Miejskiej w Ornecie z dnia 30 października 2024 r. Uchwała ta reguluje taryfę i wskazuje stosowanie ulg ustawowych, lecz nie ustanawia odrębnego uprawnienia do bezpłatnych przejazdów dla grup wskazanych w petycji.

Wprowadzenie takiego rozwiązania wymagałoby zatem ustalenia, czy i jakie zmiany w taryfie, umowie z operatorem lub innych uzgodnieniach byłyby konieczne.

Nie można także utożsamiać planowanego rozwiązania w wojewódzkich przewozach autobusowych z możliwością automatycznego zastosowania identycznych zasad w komunikacji organizowanej przez Gminę Orneta. Są to odrębne systemy przewozów, organizowane na różnych poziomach i mogące opierać się na innych umowach, taryfach oraz zasadach rozliczeń. Informacja przywołana w petycji stanowi istotny argument przemawiający za sprawdzeniem możliwości wprowadzenia podobnego uprawnienia, ale sama nie przesądza o jego wdrożeniu w gminnej komunikacji od wskazanej daty.

Przed ustanowieniem bezpłatnych przejazdów konieczne jest określenie ich przewidywanych skutków finansowych. Należy w szczególności ustalić liczbę osób, które mogłyby korzystać z uprawnienia, przewidywaną liczbę przejazdów, wpływ na przychody z biletów oraz sposób rozliczenia kosztów z operatorem. Analizy wymaga także zakres obowiązywania ulgi: czy miałaby dotyczyć wszystkich linii organizowanych przez Gminę Orneta, wyłącznie określonych tras, czy również przewozów realizowanych na podstawie porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego.

Rozważenia wymaga ponadto sposób potwierdzania uprawnienia. Petycja wskazuje dwa odrębne dokumenty i dwa tytuły krwiodawcze. W przypadku dalszego procedowania należałoby jednoznacznie określić, który dokument potwierdza prawo do przejazdu, czy wystarczające będzie okazanie dokumentu tożsamości wraz z legitymacją lub odznaką oraz jak operator będzie weryfikować uprawnienie. Jasne zasady są potrzebne zarówno dla pasażerów, jak i dla osób kontrolujących bilety.

Z powyższych względów Rada Miejska uznaje petycję za częściowo zasadną. Za zasadne uznaje podjęcie działań zmierzających do zbadania możliwości wprowadzenia bezpłatnych przejazdów gminną komunikacją zbiorową dla osób wskazanych w petycji. Nie uwzględnia natomiast postulatu wprowadzenia takiego uprawnienia od 1 stycznia 2027 r., gdyż wymaga to uprzedniego ustalenia jego uwarunkowań prawnych, organizacyjnych i finansowych. Niniejsza uchwała nie zmienia obowiązującej taryfy ani nie ustanawia nowego uprawnienia.

Sporządziła:
Przewodnicząca Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Ornecie
Pani Anna Bartoszewicz